

A Magyar Nemzeti Bank 5/2020. (III.30.) számú ajánlása a központi szerződő félnél történő összeférhetlenség-kezelésről

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a központi szerződő feleknél történő összeférhetlenség kezelésével kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

Az ajánlás kidolgozása során figyelembe-vételre került a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-ei 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EMIR) és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2012. december 19-ei 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: EMIR RTS).

Az MNB a jelen ajánlás közzétételével biztosítja az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (a továbbiakban: EÉPH) által 2019 áprilisában közzétett, *A központi szerződő feleknél történő összeférhetlenség-kezelésről* című *Iránymutatások*¹ hazai szabályozási környezetbe történő átültetését.

Az ajánlás címzettjei a Magyarországon területén székhellyel rendelkező központi szerződő fél tevékenységet végző szervezetek.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is kötelesek.

Jelen ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelése vonatkozásában semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az abban foglalt követelmények semmilyen módon nem értelmezhetők személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlásban rögzített felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályi rendelkezések betartásával végezhető.

II.

1. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél szabályzatot fogadjon el a lehetséges összeférhetlenségek megelőzése, illetőleg azok feloldása érdekében.
2. Amennyiben a központi szerződő fél összeférhetlenség kezelésére szolgáló szervezeti vagy adminisztratív rendelkezései nem elegendők ahhoz, hogy elkerülje a klíringtagok vagy azok ügyfelei érdeksérülésének kockázatát, az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél, mielőtt újabb tranzakciókat fogadna el az adott klíringtagtól, világosan a klíringtag vagy annak ügyfele tudomására hozza az összeférhetlenség általános jellegét vagy forrásait.

---

¹https://www.esma.europa.eu/system/files_force/library/esma70-151-1439_guidelines_on_ccps_management_of_conflicts_of_interest_hu.pdf?download=1

3. Amennyiben a központi szerződő fél anyavállalat vagy leányvállalat, az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél vegyen figyelembe minden olyan körülményt, amely a csoporthoz tartozó más gazdálkodó egység felépítéséből vagy üzleti tevékenységéből adódóan összeférhetetlenséget eredményezhet, amennyiben az adott körülményekről a központi szerződő félnek tudomása van vagy tudomása kell, hogy legyen. Az írásos rendelkezés az MNB elvárása szerint tartalmazza azokat a körülményeket, amelyek egy vagy több klíringtag vagy ügyfél érdekei sérülésének lényeges kockázatát magában hordozó összeférhetlenséget eredményeznek vagy eredményezhetnek, valamint az összeférhetlenség kezeléséhez követendő eljárásokat és meghozandó intézkedéseket.

III. Általános rendelkezések

4. Az összeférhetlenség fogalma

4.1. Az MNB értelmezése szerint összeférhetlenség áll fenn, ha egy érdekelt fél saját érdekei ellentétben állnak a központi szerződő fél érdekeivel, a központi szerződő fél klíringtagjainak érdekeivel vagy ügyfelei érdekeivel – ha az ügyfél ismert a központi szerződő fél számára –, döntésének objektivitása tekintetében vagy azon döntéshozatali eljárások során, amelyeket szakmai kötelezettségeinek teljesítése során követ.

4.2. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél a lehetséges összeférhetlenségeket legalább a következő kapcsolatokban mérlegelje:

- a. a központi szerződő fél és a csoporthoz tartozó más gazdálkodó egység között;
- b. a központi szerződő fél és minden olyan részvényese között, amely legalább az EMIR 31. cikkében meghatározott küszöbértéket meghaladó részesedéssel rendelkezik;
- c. a központi szerződő fél és egy olyan társaság között, amelyben egy igazgatósági tag vagy egy bizottsági tag más feladatokat lát el;
- d. a központi szerződő fél és egy klíringtag ügyfele között, ha az ismert;
- e. a központi szerződő fél és egy adatszolgáltató, egy likviditásszolgáltató, egy letétkezelő bank, egy kiegyenlítő bank, egy fizetési ügynök, egy nostro ügynök vagy a központi szerződő fél bármely más szolgáltatója között;
- f. a központi szerződő fél és a kapcsolódó pénzügyi piaci infrastruktúra, például egy kereskedési helyszín, egy fizetési rendszer, egy értékpapír-elszámolási rendszer, egy központi értéktár, egy kereskedési adattár között;
- g. a központi szerződő fél és egy interoperábilis központi szerződő fél között;
- h. a központi szerződő fél és egy klíringtag között;
- i. a központi szerződő fél és egy releváns személy között.

4.3. Releváns személynek minősülnek az MNB értelmezése szerint többek között a következők:

- a. a központi szerződő fél személyzete (igazgatósági tagok, vezető tisztségviselők és alkalmazottak), valamint a velük szoros kapcsolatban álló személyek, mint például közeli hozzátartozóik, valamint az eltartottjaik vagy a velük állandó jelleggel egy háztartásban élő személyek, és
- b. bármely olyan személy, aki nem tagja a személyzetnek és nem velük szoros kapcsolatban álló személy (a fent leírtaknak megfelelően), de részt vesz a központi szerződő fél üzleti tevékenységében, mint például a kockázati bizottság tagjai, a javadalmazási bizottság tagjai, a nemteljesítés-kezelő csoport tagjai, bármely más bizottság tagjai, tanácsadók, külső tanácsadók, ügynökök, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatottak vagy alvállalkozók.

4.4. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél határozza meg azt az időtartamot, amely alatt a potenciális vagy valódi összeférhetlenségek hatását továbbra is fennállónak tekinti az összeférhetlenség megszűnése után is. A központi szerződő fél az összeférhetlenségi helyzetek előrelátható típusától vagy az érintett releváns személyektől függően különböző időtartamokat határozhat meg.

5. Szervezeti intézkedések

5.1. A feltétlenül szükséges ismeret elve

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél olyan szervezeti intézkedéseket vezessen be, amelynek célja, hogy megakadályozza a bizalmas információk jogosulatlan cseréjét vagy nem megfelelő felhasználását a központi szerződő félnél, például:
  - i. a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy az olyan bizalmas információkat, amelyek ismertté válásuk esetén összeférhetlenséget eredményeznének, csak a feltétlenül szükséges mértékben osszák meg;
  - ii. a központi szerződő fél hozza létre a szükséges kínai falakat a szervezeti rendszere kialakításakor, hogy garantálja a munkafolyamatok egyértelmű elkülönítését;
  - iii. az informatikai rendszerhez való hozzáférést a megfelelő biztonsági és titoktartási intézkedések alkalmazásával védje;
- b. Az MNB elvárja továbbá, hogy a központi szerződő fél a bizalmas információkhoz való hozzáférésre jogosult személyzetet emlékeztesse arra, hogy az információkat házon belül és kívül is bizalmasan kell kezelni, és nem használhatók fel saját vagy harmadik fél javára. Amennyiben a központi szerződő fél bizalmas információkat oszt meg alvállalkozókkal vagy tanácsadókkal, az MNB elvárja, hogy a vonatkozó megállapodások biztosítsák, hogy ezen alvállalkozókra vagy tanácsadókra is ugyanezen kötelezettségek vonatkoznak, valamint, hogy a központi szerződő fél hívja fel erre a figyelmet;
- c. Az MNB elvárja, hogy a kockázatkezelési bizottságban és a kapcsolódó bizalmas információkhoz hozzáféréssel rendelkező nemteljesítés-kezelő csoportokban részt vevő valamennyi érdekelt félre szigorú titoktartási kötelezettség vonatkozzon, és szükség esetén konkrét titoktartási megállapodást írjanak alá.

5.2. Magatartási szabályok

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél tegye meg a szükséges intézkedéseket a személyzete és minden olyan személy vonatkozásában, akik nem tagjai a személyzetnek, de részt vesznek a központi szerződő fél üzleti tevékenységében az 4.3. pontban írtak szerint,
- b. annak érdekében, hogy:
  - i. pártatlanul és jóhiszeműen, a központi szerződő fél érdekének megfelelően, átlátható módon, az EMIR-nek és bármely más alkalmazandó szabálynak megfelelően járjanak el;
  - ii. ahol lehetséges, kerüljék az összeférhetlenséget és tisztában legyenek az összeférhetlenség lehetséges területeivel (megértik azokat); nyilatkozzanak minden olyan helyzetről, amelyben olyan közvetlen vagy közvetett érdekük áll vagy állhat fenn, amely ellentétes a központi szerződő fél érdekeivel; és eleget tegyenek minden megfelelő enyhítő intézkedésnek, amelyeket a központi szerződő fél az adott körülmények között megkövetel.
- c. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy fegyelmi intézkedéseket kezdeményezhessenek a személyzetnek a fenti körülményeket megsértő tagjai ellen, és egyéb hasonló intézkedéseket kezdeményezhessenek az ezeket megsértő más személyekkel vagy szervezetekkel szemben.
- d. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél:
  - i. az alkalmazandó joggal összhangban álló szabályokat fogadjon el, amelyekkel korlátozza az igazgatósági tagokat vagy a vezérigazgatót az olyan szerződések megkötése, illetve megbízások vállalása tekintetében, amelyek az összeférhetlenség szempontjából relevánsak;
  - ii. ne jelöljön ki olyan külső könyvvizsgálót, amelynek olyan közvetlen vagy közvetett pénzügyi, üzleti, foglalkoztatási vagy egyéb kapcsolata – beleértve a további nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtását is – áll fenn a központi szerződő féllel, amelyből egy objektív, észszerűen gondolkodó és tájékozott harmadik fél arra a következtetésre juthatna, hogy a könyvvizsgáló függetlensége veszélybe került;

- iii. írja elő a személyzet tagjai részére, hogy munkába lépésük időpontjában vagy a helyzet megváltozásakor, de legalább évente egyszer tájékoztassák a megfelelés-ellenőrzési vezetőt minden olyan személyes érdekeltségről, illetve az 4.3.a. pontban leírt, velük szoros kapcsolatban álló személyek minden olyan érdekeltségéről, amely ellentétes vagy ellentétes lehet a központi szerződő fél érdekeivel. A megfelelés-ellenőrzési vezető értesítik, ha már nem áll fent az összeférhetlenség;
- iv. követelje meg, hogy a személyzet bármely tagja, vagy az 4.3.b. pontban leírt bármely személy, aki a központi szerződő félen belül végzett tevékenységével egyidejűleg bármely olyan külső tevékenységet kíván végezni, amely összeférhetetlen lehet a központi szerződő félnél vállalt kötelezettségekkel, kérjen előzetes jóváhagyást a felelős személytől vagy a megfelelés-ellenőrzési vezetőtől a központi szerződő fél belső szabályaival összhangban, mielőtt elfogadná az új megbízást a másik szervezettől.

5.3. Ajándékok

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél szabályzata egyértelmű szabályokat tartalmazzon bármilyen formában kapott ajándékok elfogadására vonatkozóan; ilyenek lehetnek például az ajándékok, ösztönzések, kivételezett bánásmód, szórakozás, vendéglátás, amelyet bármely érintett személy a klíringtagoktól, ügyfelektől, kereskedési helyszínektől, központi értéktáraktól, kereskedési adattáraktól, adatszolgáltatóktól, likviditásszolgáltatóktól vagy szervezetektől kap, akiknek vagy amelyeknek az érdekei ellentétben állnak vagy állhatnak a központi szerződő fél érdekeivel.
- b. Az MNB elvárja továbbá, hogy a központi szerződő fél észszerű küszöbértéket vagy keretrendszert alakítson ki az ajándékok értékelésére és annak megállapítására, hogy a kedvezményezett elfogadhatja vagy megtagadhatja-e az ajándékot. Ha kétség merül fel az ajándék értékével kapcsolatban, elvárt, hogy a megfelelés-ellenőrzési vezető döntsön a tényleges értékről.

5.4. Pénzügyi eszközök tulajdonlása

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél szabályzatot fogadjon el arra vonatkozóan, hogy milyen szabályok szerint tulajdonolhatnak a személyzete tagjai olyan pénzügyi eszközöket – például részvényeket, kötvényeket vagy az ilyen értékpapírok megszerzésének jogát biztosító más értékpapírokat –, amelyek összeférhetlenséget okozhatnak.
- b. Elvárt továbbá, hogy a központi szerződő fél szigorú szabályokat fogadjon el a személyzete tagjai általi befektetések korlátozása vagy nyomon követése céljából. Az MNB elvárja azt is, hogy a központi szerződő fél előzetes jóváhagyást és/vagy korlátozásokat követeljen meg az olyan befektetési eszközökbe történő befektetésekre és befektetés felszámolására, amelyek összeférhetlenséget okozhatnak – mint például a versenytársak, klíringtagok, ügyfelek, pénzügyi intézmények és szolgáltatók által kibocsátott pénzügyi eszközök –, továbbá tilalmi vagy korlátozási időszakokat állapítson meg a csoportjába tartozó szervezetek értékpapírjaival kapcsolatos ügyletek megkötése tekintetében, például a pénzügyi eredmények közzétételének hónapjában vagy eseti alapon.
- c. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél az érintett személy típusától és a körülményektől függően átdolgozza szabályait annak érdekében, hogy biztosítsa azok pontosságát és hatékonyságát. Például, ha a befektetéseket teljes egészében egy befektetési társaságra ruházza át, vagy azok ÁÉKBV-ben vagy ABAK-ban vannak elhelyezve, akkor kivehetők a központi szerződő fél előzetes jóváhagyása és minden korlátozás alól, valamint a tájékoztatási kötelezettség alól is, ha a központi szerződő fél azt helyénvalónak tartja.
- d. Az MNB elvárja, hogy a személyzet bármely tagja általi közvetlen befektetésekről tájékoztatva legyen a megfelelés-ellenőrzési vezető vagy az azért felelős bármely más releváns személy vagy szerv. A portfólióra vonatkozó tájékoztatást legkésőbb a személyzet bármely tagjának felvétele vagy kinevezése időpontjában meg kell tenni, és évente frissíteni kell. Az érintett pénzügyi eszközökkel kapcsolatban végrehajtott bármely tranzakciót be kell jelenteni a megfelelés-ellenőrzési vezetőnek.

5.5. Képzés

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy személyzetük tagjai megfelelő képzésben részesüljenek a kötelezettségeikkel, illetve összeférhetlenségek kezelésére alkalmazandó eljárásokkal kapcsolatban.
- b. Elvárt, hogy ezen képzés során a központi szerződő fél tisztázza az összeférhetlenség jelentését, a személyzetre vonatkozó kötelezettségeket, a megfelelő szankciókat, az összeférhetlenség megoldására szolgáló eljárást, illetve a nyilatkozattételi eljárásokat az általánosságban alkalmazandó szabályok mellett.
- c. Elvárt, hogy a központi szerződő fél rendszeresen frissítse személyzete ismereteit, és a személyzete által vállalt és elvégzett képzésekről nyilvántartást vezessen.
- d. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy személyzete megerősítse, hogy tisztában van az alkalmazandó szabályokkal.

5.6. Felügyelet:

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél igazgatósága a megfelelés-ellenőrzési funkció felügyeletére vonatkozó kötelezettségei keretében figyelemmel kísérje a központi szerződő fél összeférhetlenség megelőzésére és kezelésére irányuló intézkedéseinek hatékonyságát. Elvárt, hogy a megfelelés-ellenőrzési vezető megfelelő időben jelentést tegyen az igazgatóság részére a központi szerződő fél által meghatározottak szerinti lényeges esetekről, valamint jelentést tegyen a megfelelés-ellenőrzési vezető által az év során elvégzett tevékenységekről.
- b. Az MNB elvárja, hogy az összeférhetlenségi szabályzatot a megfelelés-ellenőrzési vezető és az igazgatóság legalább évente felülvizsgálja, vagy gyakrabban, ha jelentős módosításokra van szükség.
- c. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél belső ellenőrzése rendszeresen értékelje az összeférhetlenségi szabályzatnak és a központi szerződő fél ahhoz kapcsolódó teljes szervezetének hatékonyságát.

6. További intézkedések a csoportba tartozó központi szerződő fél esetén

6.1. A csoport szintjén

- a. Az MNB elvárja, hogy a csoportba tartozó központi szerződő fél esetén a csoport vonatkozásában az egymást átfedő illetékességek elkerülése érdekében világosan meg legyen határozva és ki legyen jelölve minden egyes olyan igazgatósági egység szerepe, amely összeférhetlen vagy összeférhetlen lehet (mint például anyavállalat igazgatósága, a központi szerződő fél igazgatósága, a szolgáltató igazgatósága). Az MNB elvárja továbbá, hogy a központi szerződő fél határozza meg a központi szerződő fél számára fenntartott ügyeket, különösen a kockázatkezelési ügyekben.
- b. Az MNB elvárja, hogy szükség esetén olyan eljárást fogadjon el csoportszinten a központi szerződő fél, amely tisztességes, független és hatékony módon megoldja a központi szerződő fél és a csoporthoz tartozó más gazdálkodó egységek közötti összeférhetlenségeket.

6.2. A központi szerződő fél igazgatóságának vagy felügyelőbizottságának szintjén

- a. Annak érdekében, hogy a központi szerződő fél függetlenségét az EMIR RTS 3. cikkével összhangban garantálni lehessen, szükség esetén elvárt, hogy a központi szerződő fél a szabályozói követelményekhez képest további független igazgatósági tagokat jelöljön ki a csoporthoz tartozó más gazdálkodó egységek képviselői létszámának ellensúlyozására.
- b. Annak érdekében, hogy egy igazgatósági tagot függetlennek tekinthessen, elvárt, hogy a központi szerződő fél írja elő azt is, hogy az 4.3.a. pontban foglaltak szerint vele szoros kapcsolatban álló személyek nem folytathatnak olyan üzleti tevékenységet, amely összeférhetlenséget okozna a központi szerződő fél vagy annak többségi részvényesei, vezetése vagy klíringtagjai tekintetében.

6.3. A központi szerződő fél vezetésének vagy a központi szerződő fél és a csoporthoz tartozó szervezetek

felsővezetésének szintjén

- a. Amennyiben a felsővezetés, beleértve a vezető tisztségviselőket is, a csoporthoz tartozó más gazdálkodó egységgel közös, az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél az igazgatóságát vagy felügyelőbizottságát a központi szerződő fél tevékenységeinek független irányításának biztosításával állítsa össze.
- b. Elvárt, hogy a lényeges döntéseket az igazgatóság hagyja jóvá. Ehhez elvárt, hogy a központi szerződő fél határozza meg azon kérdések listáját és/vagy azokat a feltételeket, amelyek alapján megállapítható, hogy melyek azok a lényeges döntések, amelyeket közvetlenül az igazgatóság hoz meg.
- c. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél a felsővezetés felelősségét egyértelműen határozza meg, a vezető tisztségviselők fizetését – beleértve a jutalmakat is – megfelelő egyensúlyba hozza a más vállalatok által kínált fizetésekkel az elfogult döntéshozatal megakadályozása érdekében. Az MNB elvárja továbbá, hogy a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy az esetleges összeférhetlenségeket szorosan figyelemmel kísérvé a megfelelés-ellenőrzési vezető, az igazgatóság vagy a független igazgatósági tag.

6.4. A személyzet szintjén

- a. Amennyiben egy kiszervezési megállapodás feltételei szerint a központi szerződő fél személyzete a csoporthoz tartozó több gazdálkodó egység számára végez feladatokat, az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél a következő szabályokat fogadja el:
  - i. a felelősségi köröket, a munkaidő felosztását és a szervezetek közötti hierarchikus kapcsolatokat világosan határozza meg, ellenőrizze, hogy a csoporthoz tartozó különböző gazdálkodó egységek számára végzett számos funkció végrehajtásához szükséges munkaidő nem haladja-e meg a teljes munkaidőt;
  - ii. a központi szerződő fél vegyen részt a teljes munkaerő-felvételi folyamatban, és tényleges döntési jogkörökkel rendelkezzen a személyzet tagjainak kiválasztása, azok szakmai előmenetele, illetve a velük fennálló jogviszony megszüntetése tekintetében; egyértelmű szervezeti ábrával rendelkezzen, amelyen azonosíthatók a megosztott erőforrások;
  - iii. a javadalmazást az EMIR RTS 8. cikkével összhangban határozza meg, így különösen, a személyzet érintett tagjainak fizetését – beleértve a jutalmakat is – hozza megfelelő egyensúlyba a másik vállalat által kínált fizetésekkel az elfogult döntéshozatal vagy feladatvégzés megakadályozása érdekében, a jutalmak szintjét, illetve a személyzetnek a feladatai végrehajtása során nyújtott teljesítményét díjazó bármely más pénzügyi előnyök szintjét a központi szerződő fél mérlegelje, és erre vonatkozóan a végső döntést a központi szerződő fél hozza meg.

6.5. A csoporthoz tartozó más gazdálkodó egység részére történő kiszervezés esetén

- a. Az MNB elvárja, hogy amennyiben a szolgáltató a központi szerződő fél csoportjába tartozik, a központi szerződő fél legalább a következő kiegészítő intézkedéseket tegye:
  - i. a fontosabb tevékenységeknek a csoporthoz tartozó más gazdálkodó egységhez történő kiszervezésekről a központi szerződő fél igazgatósága döntsön, ha szükséges, a kockázatkezelési bizottság tanácsának kikérésével;
  - ii. az igazgatóság határozza meg a csoporthoz tartozó más gazdálkodó egységhez kiszervezett szolgáltatásokra vonatkozó követelményeket;
  - iii. a központi szerződő fél ellenőrizze, hogy az alvállalkozó rendelkezik-e megfelelő ellenőrzési eljárásokkal annak érdekében, hogy elkerülje a részéről felmerülő összeférhetlenséget, különösen, ha az alvállalkozók számos szolgáltatást nyújtanak a központi szerződő félnek;
  - iv. a kiszervezési megállapodást szokásos piaci feltételek mellett kösse a központi szerződő fél, és az megfelelő rendelkezéseket tartalmazzon az eszkalációval és a kilépés kezelésével kapcsolatban;
  - v. a szerződés világosan határozza meg a fő teljesítménymutatókat, továbbá eszkalációs és végrehajtási mechanizmusokat – például a szokásos piaci gyakorlatokkal összhangban álló büntetéseket –

rögzítsen és szükség esetén érvényesítsen. Az alvállalkozó teljesítményével kapcsolatban a központi szerződő fél írja elő, hogy jelentést kell tenni az igazgatóság részére;

- vi. ahol a központi szerződő fél az informatikai szolgáltatásokat kiszervezi, az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél határozza meg az informatikai projektek elsőbbségi sorrendjére és a változtatás iránti kérelmekre vonatkozó egyértelmű szabályokat. Az MNB elvárja továbbá, hogy a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy a központi szerződő fél számára a jogszabályoknak való megfeleléshez szükséges bármely változtatás iránti kérelmét vagy projektet, illetve az MNB bármely kérését a kiszervezett tevékenység végzője megfelelő időben végrehajtsa.

7. Összeférhetlenség kezelésére irányuló eljárás

7.1. Megoldási eljárás

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél gondoskodjon arról, hogy amennyiben az üzleti kapcsolat során azonosított vagy lehetséges összeférhetlenség merül fel, azt a személyzet összeférhetlenséggel érintett tagja vagy a személyzet bármely más, arról tudomással bíró tagja azonnal és közvetlenül közölje a megfelelés-ellenőrzési vezetővel és bármely más releváns személlyel vagy szervvel a lehető legrövidebb időn belül.
- b. Az MNB elvárja továbbá, hogy a központi szerződő fél az intézkedés megkezdése előtt ne kérjen bizonyítékot az összeférhetlenség alátámasztására. Ha nem egyértelmű, hogy a helyzet potenciális vagy tényleges összeférhetlenséget jelent, elvárt, hogy a megfelelés-ellenőrzési vezető feladata legyen tisztázni azt.
- c. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél biztosítsa, hogy a visszaélést bejelentő személyt semmilyen körülmények között nem éri a bejelentés miatt hátrány, ha tényleges vagy lehetséges összeférhetlenséget vél felfedezni.
- d. Elvárt, hogy amennyiben a vizsgálatok szükségesek, a megfelelés-ellenőrzési vezetőt a központi szerződő fél hatalmazza fel azok elvégzésére, valamint, hogy az összeférhetlenséggel érintett személyt a folyamat során meghallgassák. Ha nem a megfelelés-ellenőrzési vezető felelős a probléma megoldásáért, az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél írja elő, hogy a megfelelés-ellenőrzési vezetőnek jelentést kell készítenie a döntéshozó számára, amely tartalmazza a tényleges vagy lehetséges összeférhetlenség elemzését, illetve, ha annak fennállása megállapítást nyert, akkor a megoldásra tett javaslatokat is.
- e. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél világosan határozza meg, hogy ki felelős a tényleges vagy lehetséges összeférhetlenség fennállására, illetve a meghozandó intézkedésekre vonatkozó döntés meghozataláért, ha az nem ugyanaz a személy. Elvárt, hogy a döntéseket olyan személy vagy szerv hozza meg, aki vagy amely kellő függetlenséggel és hatáskörrel rendelkezik a döntés végrehajtására. Ebből a célból az MNB elvárása szerint több személyt vagy szervet is kijelölhet a központi szerződő fél attól függően, hogy milyen felelősségi körökkel rendelkeznek; mint például a megfelelés-ellenőrzési vezető, a közvetlen felettes, az igazgatóság, a független igazgatósági tagok, illetve az igazgatóság vagy a bizottságok elnökei. Elvárt, hogy abban az esetben, ha az összeférhetlenséggel egy vezető tisztségviselő vagy bármely másik igazgatósági tag érintett, a központi szerződő fél vonatkozó szabályzatában határozza meg, hogy az igazgatóság elnöke vagy független igazgatósági tagok felelősek, vagy ezek együttesen
- f. Az MNB elvárja, hogy arra az esetre, ha a megosztott döntést illetően nincs egyetértés, a központi szerződő fél eskalációs eljárást alkalmazzon. Az eljárásnak biztosítania kell, hogy az ügyet rövid időn belül rendezzék. A legutolsó szakaszban a független igazgatósági tagok hozhatják meg a végső döntést.

7.2. Megoldási intézkedések

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél a lehetséges vagy meglévő összeférhetlenségek orvoslására legalább a következő intézkedéseket helyezze kilátásba:
  - i. az összeférhetlenség figyelemmel kísérése a releváns szerv vagy személyzet egy tagja által, mint

- például az igazgatóság vagy a közvetlen felettes;
- ii. az érintett fél – például klíringtag vagy ügyfél – megfelelő időben történő tájékoztatása az EMIR 33. cikkének (2) bekezdésével összhangban;
  - iii. a személyzet összeférhetlenséggel érintett tagjának kizárása az érzékeny információkhoz való hozzáférésekből;
  - iv. összeférhetlenség révén befolyásolható vitákban, tárgyaláson, döntéshozatalban vagy szavazásokon való részvétel korlátozása;
  - v. felmentés az adott felelősségi kör alól, és a felelősségi kör átadása a személyzet egy másik tagjának;
  - vi. a személyzet összeférhetlenséggel érintett tagjának ideiglenes vagy végleges kizárása a releváns testületből, bizottságból, megbeszélésekről stb.;
  - vii. az MNB tájékoztatása;
  - viii. a személyzet összeférhetlenséggel érintett tagjával kötött szerződés felmondásának kilátásba helyezése.

7.3. Utánkövetés

- a. Az MNB elvárja, hogy a megfelelés-ellenőrzési vezető vagy a 7.1.e. pont szerint meghatározott személy vagy szerv rendszeresen ellenőrizze az összeférhetlenség állapotát (azaz a lehetséges/meglévő összeférhetlenséget), és az enyhítő intézkedések végrehajtását. Elvárt, hogy e személy vizsgálja felül, hogy az intézkedések még mindig szükségesek-e, vagy át kell alakítani azokat. A felülvizsgálatok gyakoriságát az esetek sajátosságaihoz igazítják.
- b. Az MNB elvárja, hogy a megfelelés-ellenőrzési vezető vagy a 7.1.e. pont szerint meghatározott személy vagy szerv évente tegyen jelentést az igazgatóság számára a felmerült összeférhetlenségekről és azokról az enyhítő intézkedésekről, amelyek megtételéről döntöttek.
- c. Elvárt továbbá, hogy az összeférhetlenségre vonatkozó szabályzat megszegése esetén a központi szerződő fél jelentést tegyen az MNB számára minden lényeges szabályszegésről a szabályszegés észkalálását és a központi szerződő fél felsővezetésének/igazgatóságának értesítését követően, legkésőbb 48 órán belül.

7.4. Nyilvántartás az összeférhetlenségről

- a. Az MNB elvárja, hogy a központi szerződő fél folyamatokat és eljárásokat vezessen be a következők nyomon követésének és rögzítésének céljából:
  - i. a központi szerződő fél érdekeivel potenciálisan vagy ténylegesen ellentétes érdekek;
  - ii. a személyzet tulajdonában lévő, pénzügyi eszközökbe történő befektetések és az azokhoz kapcsolódó tranzakciók;
  - iii. a személyzet által a küszöbértéket meghaladóan kapott ajándékok és az ezekhez kapcsolódó döntés;
  - iv. a megoldási eljárás különböző lépései;
  - v. a központi szerződő fél által tett megoldási intézkedések;
  - vi. az összeférhetlenségek állapotának felülvizsgálatai és a megoldási intézkedések végrehajtásának figyelemmel kísérése;
  - vii. a személyzet által teljesített képzés.
- b. Az MNB elvárja, hogy a nyilvántartás szigorúan bizalmas legyen.

IV. Záró rendelkezések

8. Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

9. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

10. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.

11. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2020. szeptember 30-ától várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Dr. Matolcsy György sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke